

ดอกเบี้ยเงินเพิ่ม และ ในกฎหมายแรงงาน

พรเทพ ทวีกาญจน์

ผู้บริหารสำนักทรัพยากรบุคคล
บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

กฎหมายคุ้มครองแรงงาน

ได้กำหนดให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างมีเงินอยู่หลายประเภท เงินบางประเภทมีความสำคัญต่อการดำรงชีพของลูกจ้างเป็นอันมาก เช่น ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด เป็นต้น หากนายจ้างจ่ายช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ จนทำให้ลูกจ้างต้องฟ้องเรียกร้องเป็นคดีความก็ย่อมจะทำให้ลูกจ้างได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก กฎหมายจึงกำหนดมาตรการในการคุ้มครองไว้ว่า ถ้า **นายจ้างจ่ายเงินดังกล่าวผิดกำหนดระยะเวลา ก็ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินเพิ่มขึ้นอีก โดยกำหนดดอกเบี้ยในอัตราสูงกว่าดอกเบี้ยตามกฎหมายแพ่ง** และถ้ามีพฤติการณ์แสดงว่านายจ้างจงใจไม่จ่ายโดยปราศจากเหตุผลอันสมควรก็ให้ต้องรับผิดชอบเป็นพิเศษเป็นเงินเพิ่มในอัตราสูงยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อป้องปรามมิให้นายจ้างจ่ายเงินแก่ลูกจ้างผิดกำหนดระยะเวลาที่ต้องจ่าย

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2551) มาตรา 9 บัญญัติไว้ว่าในกรณีที่นายจ้างไม่คืนหลักประกันที่เป็นเงินตามมาตรา 10 วรรคสอง หรือไม่จ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุดและค่าล่วงเวลาในวันหยุด ภายในวันเวลาที่กำหนดตามมาตรา 70 หรือค่าชดเชย

ตามมาตรา 118 ค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า หรือค่าชดเชยพิเศษตามมาตรา 120 มาตรา 121 และมาตรา 122 ให้ นายจ้างเสียดอกเบี้ยให้แก่ลูกจ้างในระหว่างเวลาผิดนัดร้อยละ 15 ต่อปี

ในกรณีที่นายจ้างจงใจไม่คืน หรือไม่จ่ายเงินตามวรรคหนึ่ง โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เมื่อพ้นกำหนดเวลา 7 วัน นับแต่วันที่ตั้งกำหนดคืน หรือจ่ายให้นายจ้างเสียเงินเพิ่มให้แก่ลูกจ้างร้อยละ 15 ของเงินที่ค้างจ่ายทุกระยะเวลา 7 วัน

เงินที่นายจ้างต้องคืน หรือจ่ายตามมาตรา 118 นี้ คือ หลักประกันที่เป็นเงิน คืนภายใน 7 วันนับแต่วันที่นายจ้างเลิกจ้าง วันที่ถูกจ้างลาออก หรือวันที่สัญญาประกันสิ้นสุด

สุด ในส่วนของค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุดและค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้ถูกต้องครบถ้วนตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน หรือที่นายจ้างและลูกจ้างได้ตกลงกันได้ หรือภายใน 3 วันนับแต่วันที่เลิกจ้าง สำหรับค่าชดเชยให้จ่ายในวันที่ถูกเลิกจ้าง ค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าหรือค่าชดเชยพิเศษ ภายใน 7 วันนับแต่วันที่ถูกจ้างบอกเลิกสัญญาจ้าง ในกรณีที่นายจ้างย้ายสถานประกอบการ หรือในวันที่ย้ายเลิกจ้างเพราะเหตุการปรับปรุงหน่วยงาน กระบวนการผลิต การจำหน่าย หรือการบริการอันเนื่องมาจากนำเครื่องจักรมาใช้ทดแทน หรือเปลี่ยนแปลง

ในกรณีที่นายจ้างจงใจไม่คืน หรือไม่

จ่ายเงินโดยปราศจากเหตุอันสมควร **ก็ให้เสียเฉพาะเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 15 ทุกระยะเวลา 7 วัน โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย** โดยเหตุผลประการแรกว่า เงินเพิ่มเป็นดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในอัตราสูงเป็นพิเศษในทำนองโทษทางแพ่งและเหตุผลประการต่อมาว่า หากการบัญญัติกฎหมายมีเจตนารมณ์ให้นายจ้างต้องจ่ายทั้งดอกเบี้ยและเงินเพิ่มก็ต้องบัญญัติไว้ในวรรคสองด้วย ประเด็นปัญหาว่าในกรณีที่ลูกจ้างเรียกร้องจากนายจ้างในเงินค่าจ้าง ค่าชดเชย หรือเงินแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าที่ยังมีข้อโต้แย้งกันอยู่ว่านายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายหรือไม่ ในกรณีนี้ยังถือไม่ได้ว่านายจ้างจงใจไม่จ่ายให้

เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5331/2550 ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า “มีปัญหาต้องวินิจฉัยอุทธรณ์โจทก์ข้อ 2.3 ประการเดียวว่า จำเลยจะต้องเสียดอกเบี้ยในเงินประกันการทำงานและเงินเพิ่มทุกระยะเวลาเจ็ดวันแก่โจทก์หรือไม่เพียงใด เห็นว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 9 วรรคหนึ่งและวรรคสองและมาตรา 10 วรรคสองกำหนดให้ในกรณีที่นายจ้างไม่คืนเงินประกันการทำงาน หรือเงินประกันความเสียหายในการทำงานพร้อมดอกเบี้ยถ้ามีให้แก่ลูกจ้างภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายจ้างเลิกจ้างหรือวันที่ลูกจ้างลาออกหรือวันที่สัญญาประกันสิ้นสุดอายุ ให้นายจ้างเสียดอกเบี้ยให้แก่ลูกจ้างในระหว่างเวลาผิดนัดร้อยละ 15 ต่อปีและในกรณีที่นายจ้างจงใจไม่คืน หรือไม่จ่ายดังกล่าวดังกล่าวโดยปราศจากเหตุอันสมควร เมื่อพ้นกำหนดเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ถึงกำหนดคืน หรือจ่ายให้นายจ้างเสียเงินเพิ่มให้แก่ลูกจ้างร้อยละ 15 ของเงินที่ค้างจ่ายทุกระยะเวลาเจ็ดวัน จำเลยได้มีประกาศเรื่องระเบียบการค้ำประกันพนักงานกำหนดการคืนเงินประกันการทำงานแก่พนักงานที่ลาออก

ภายใน 4 เดือน หลังจากวันทำงานสุดท้าย และประกาศเรื่องระเบียบการค้ำประกันพนักงาน กำหนดการคืนเงินประกันการทำงานแก่พนักงานที่ลาออกภายใน 6 เดือน หลังจากวันทำงานสุดท้าย ซึ่งจำเลยอ้างสิทธิตามประกาศดังกล่าว จึงยังไม่คืนเงินประกันการทำงานแก่โจทก์ **แต่เมื่อประกาศดังกล่าวขัดต่อมาตรา 10 วรรคสอง ที่กำหนดให้นายจ้างคืนเงินประกันการทำงานให้แก่ลูกจ้างภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ลูกจ้างลาออก อันเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน** สำหรับเงินเพิ่มซึ่งนายจ้างจะต้องเสียให้แก่ลูกจ้างร้อยละสิบห้าของเงินที่ค้างจ่ายทุกระยะเวลาเจ็ดวันนั้น **จะต้องเป็นกรณีที่นายจ้างจงใจ หรือไม่จ่ายเงินดังกล่าวโดยปราศจากเหตุอันสมควร** แต่โจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2546 ก่อนพ้นกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่โจทก์ลาออกยัง**ถือไม่ได้ว่าเป็นกรณีที่จำเลยจงใจไม่จ่ายเงินดังกล่าวแก่โจทก์หรือไม่จ่ายเงินดังกล่าวโดยปราศจากเหตุอันสมควร** จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบเสียเงินเพิ่มให้แก่โจทก์ร้อยละสิบห้าของเงินที่ค้างจ่ายทุกระยะเวลาเจ็ดวันตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 9 วรรคสอง แต่อย่างใด อุทธรณ์โจทก์ฟังขึ้น

บทสรุปส่งท้าย ในกรณีที่นายจ้างไม่จ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างตามกำหนดก็ต้องเสียดอกเบี้ยและเงินเพิ่มให้แก่ลูกจ้างตามอัตราที่บัญญัติไว้ในมาตรา 9 นี้ โดยนายจ้างที่ไม่คืนหลักประกันที่เป็นเงิน หรือไม่จ่ายเงินดังกล่าวข้างต้นต้องรับผิดชอบ โดยนายจ้างต้องเสียดอกเบี้ยให้แก่ลูกจ้างในระหว่างผิดนัดในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับจากวันที่ถึงกำหนดต้องคืน หรือจ่ายเงินดังกล่าวและต้องเสียเงินเพิ่มให้แก่ลูกจ้างเมื่อพ้นกำหนดเวลา 7 วัน นับแต่วันที่ถึงกำหนดคืนหรือจ่ายในอัตราร้อยละ 15 ทุกระยะเวลา 7 วัน หากนายจ้างจงใจไม่คืน หรือไม่จ่ายเงินโดยปราศจากเหตุอันสมควร **TPA**